TUNTURILATU 2/2018

Seija Lipsanen

Irma Rytkölä Logista ja Satu Puranen Ovtsista pohtimassa ykkösrastia.

Riihenpuintia ja kehittämistoiveita esillä kevätpäivillä

6–7

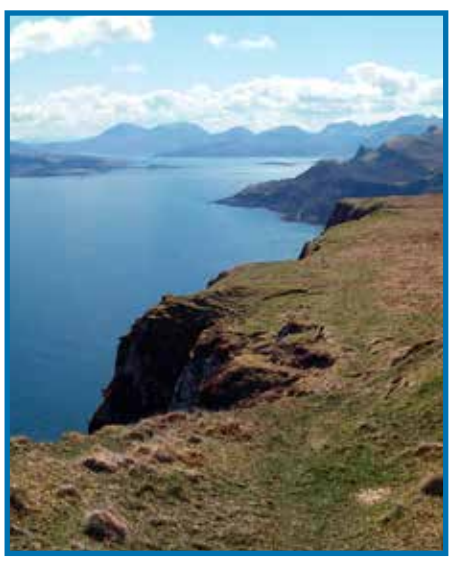
Saamelaisia elokuvia ja käsitöitä 4

Owlan väki postikorttimaisemissa 8

Ladulle mieluinen lahja 9

Skye – merta ja ylämaata 12

Kehitystyö jatkuu

Kesän vaellukset ja kämppien talkooviikot ovat meneillään, kun tämä lehti ilmestyy.

Palatkaamme vielä kevättalven Tunturiladun kevätpäivien ja -kokouksen tuntoihin. Paikkanahan oli Matkailukeskus Metsäkartano upeiden rakennusten ja erämaiseman keskellä Rautavaaralla. Tunturikerho Tietsan talkoolaiset olivat järjestäneet monipuolista ohjelmaa ulkona metristen hankkien keskellä.

Ohjelmassa olevaa riihenpuintia odotin mielenkiinnolla. Mitä olikaan odotettavissa. Riihenpuinnin aiheena oli mitä Tunturiladussa on hyvää ja kehitettävää.

Asioita, joihin toivottiin parannusta olivat monipuolisempi tiedottaminen, helpotukset kämppä- ja susisääntöihin, yhteistyötä esimerkikai partiolaisten tai Mannerheimin Latensuojeluliiton kanssa. Osallistujat toivoivat myös, että johtokunta olisi avoimempi ottamaan uusia ehdotuksia vastaan.

Muitakin asioita tuli esiin roppakaupalla, niistä Tunturiladun johtokunta otti kantaa toukokuun kokouksessa, joka on tämän lehden ilmestyessä jo takanapäin.

Itse kevätkokous sujui hyvin, kommentteja tuli kokousväeltä kiitettävästi, varsinkin taloudenpito antoi aihetta kysymyksiin.

Tunturiladun kevätpäivien poisjättäminen vuodesta 2019 alkaen jäi myös johtokunnan pohdintaan.

Vaikka johtokunnan alku on ollut opettelemista uusien toimihenkilöiden kesken, niin mielestäni kaikki tärkeät asiat on hoidettu parhaan kyvyn ja tiedon mukaan.

Nettisivujen koulutusta annetaan edelleen, jotta sivujen kautta saataisiin uusia jäseniä ja nuorempaa sukupolvea jatkamaan Tunturiladun viitoittamaa polkua.

Tunturilatu sai myös uuden sihteerin **Inka Heleniuksen** tunturikerho Alppaksesta Tervetuloa Inka joukkoomme! Nyt uskon, että asiat sujuvat ja minulla puheenjohtajana jää aikaa olla enemmän yhteyksissä kerhoihin ja perehtyä tiedottamiseen paremmin.

Suomen Latu vietti kevätkokousta ja 80-vuotisjuhliaan Kiilopäällä vappuna. Siellä meitä edusti TL:n varapuheenjohtaja Hannu Liljamo, jonka kirjoittama juttu juhlista on toisaalla lehdessä.

Seuraava Tunturiladun tapahtuma on elokuussa kun kavtsilaiset järjestävät kuutamoiset kesäpäivät kurssikeskus Högsandissa Lappohjassa 27.-29.heinäkuuta 2018.

Ja saamelaistoimikunnan järjestämä Ijahis Idja -festivaali lähestyy myös elokuussa.

Paljon on myös eri kerhojen vaelluksia ympäri Lappia, Norjaa ja kauemmaksikin. Menkää rohkeasti muiden kerhojen vaelluksiin ja tapahtumiin tutustumaan muihin vaeltajiin.

Paljon tehdään töitä talkoilla ja siksi on hyvä muistaa antaa tunnustusta tekijöille.

Kesäisiä ajatuksin, nähdään Hankoniemessä heinäkuussa!

Tuula Forström
Tunturiladun puheenjohtaja
tuula.forstrom@tunturilatu.fi

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehti postitetaan jäsenille Latu & Polku-lehden kanssa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Tuula Forström
Marjapolku 2 b10 45360 VALKEALA
puh. 040 718 1642
tuula.forstrom@tunturilatu.fi
Toimitussihteeri:
Satu Ojala,
Huittisten Sanomalehti Oy,
Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 045 327 5650, pk 050 5234 844
satu.ojala@tunturilatu.fi
Tiedotustoimikunta 2018:
Satu Ojala (pj), Iitu Gerlin, Paul Pakarinen, Tuula Forström, Mikko Suominen.
sähköposti: tiedotustoimikunta@tunturilatu.fi
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa

Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Alma Manu, Tampere

Ilmestymisaikataulu 2018:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
3	**10.8.**	**14.9.**
4	**26.10.**	**7.12.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun jäsenpalvelun kautta,
puh. 09 8567 7450 tai
jasenpalvelu@suomenlatu.fi
tai postitse:
Suomen Latu ry,
Jäsenpalvelu,
Radiokatu 20,
00240 HELSINKI

SUOMEN LATU

Seuraava numero

Seuraava Tunturilatu-lehti ilmestyy 14. syyskuuta. Aineistot tähän lehteen on toimitettava 10.8. 2018 mennessä osoitteella satu.ojala@tunturilatu.fi

KANNESTA KANTEEN

Lappi ja Koillismaa tutuiksi

Veikko Neuvonen (toim): Suomalainen maisema – Lappi ja Koillismaa. Docendo. 160 s.

Suomalainen luonto on kansainvälisestikin vetovoimainen. Kun sitä kuvataan Lapista ja Koillismaasta, niin tuloksena on upea kirja. Sen teksteistä vastaa tunnettu luontotoimittaja **Veikko Neuvonen**, jonka oikeana kätenä on ollut projektipäällikkö **Jaakko Ruola**. Kuvat ovat maamme parhaimpien luontokuvaajien otoksia.

Perinteisesti Lapilla on tarkoitettu saamelaisten asuttamaa aluetta. Lappiin liittyy monta eri määritelmää. Kirja tuo nämä hyvin esille. Koillismaa on pohjoisinta seutua Pohjois-Pohjanmaan maakunnasta. Sielläkin kokee Lapintunteen ja Kuusamo jopa käyttää mainonnassaan nimitystä ” Matkailu-Lappi.

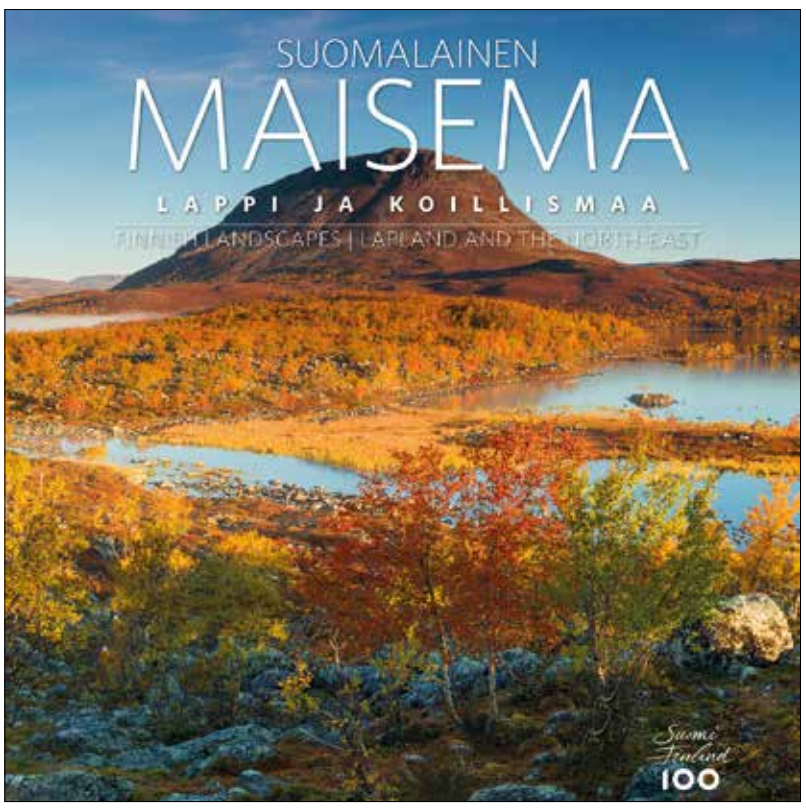
Kirjan teksti on kuvaavaa ja maalailevaa sekä hyvin asiapitoista. On havaittavissa, että Neuvonen tuntee asiat, joista kirjottaa. Kirjaa voikin hyvin sanoa kuvitetuksi tietokirjaksi. Se jakautuu jaksoihin, joissa johdannossa selostetaan, mikä Lappi on ja millaisia maisemapiirteitä siellä on.

Tuntureita, vaaroja, metsiä ja soita -jaksossa kuvataan Lapin ja Koillismaan eri alueita. Seuraavissa jaksoissa kerrotaan vesistöistä, valosta ja kaamoksesta sekä luonnon taiteesta ruskaa unohtamatta.

Loppuosassa on mukaan tuotu ihminen eli kerrotaan matkailusta ja sen ongelmista. Yhtä jäin kuitenkin kaipaamaan ja se oli ihminen. Löysin ihmisen kymmenestä kuvasta ja ei yhtään saamelaista. Kirjan päättää pohjoisen luonnon suojelun kuvaus.

Kirja on upea jatkumo maamme luontokirjojen sarjassa ja siinä se on myös yksi parhaimmista. Oman tilansa ovat ottaneet myös toinen kieli, sillä suomen lisäksi kaikki teksti on myös englanniksi. Pääpaino on selvästi annettu kuville, joista suurin osa on kirjassa ensimmäistä kertaa nähtävissä. Kustantaja Docendo jatkaa kulttuurityötään julkaisemalla suomalaista luontoa. Tätä kirjaa voi suositella kaikille Lapin kävijöille ja se on mitä upein lahjakirja.

Antti Karlin

Esko Saastamoisen muistolle

Innokas lapinkävijä ja Kumpen puheenjohtajana useita vuosia toiminut **Esko Herman Saastamoinen** saavutti vaelluksensa määränpään 22.11.2017 Nurmeksessa hänelle niin rakkaassa lapsuuskodissa Lamminpäässä. Viimeiset hetkensä hän vietti rauhallisesti istuen tyttäriensä Marin ja Ullan välissä, josta hän lähti viimeiselle taipaleelleen lempeästi hymyillen ”Maa on niin kaunis” virren soidessa taustalla.

Esko syntyi kesäkuussa 1941 välirauhan lopulla maalarimestari Erkki Saastamoisen ja hänen vaimonsa Allin kolmanneksi lapseksi.

Lapsuusaika kului Nurmeksen Porokylässä kuuden hengen sisarusparvessa kouluja käyden sekä kesä- ja talvilomien aikana Valtimolla Allin suvun maatilalla apupoikana maa- ja metsätöitä tehden. Ansiotyöhön mentiin nuorena - Metsähallituksen leipiin Sotinpuron savotalle Esko meni kirjuriksi iältään vähän toisella kymmenellä. Työtä ja tekemistä riitti myös isä-Erkin yrityksessä aluksi apupojan ja myöhemmin maalarin hommissa. Ja kävihän Esko veljensä Eeron houkuttelemana Ruotsissa telakallakin töissä. Näissä nuoruuden töissä Eskosta kasvoi työteliäs, käsistään kätevä ja luonnossa viihtyvä mies.

Ensikosketuksen Lappiin Esko sai työn kautta päästyään töihin Ivalon postiin. Ivalon kauteen liittyy myös toinen suuri murros elämässä – Esko ja Helka vihittiin toukokuussa 1966 Lamminpäässä ja pariskunnan ensimmäinen yhteinen koti perustettiin Ivaloon. Lapinkärpänen puri, vaikka perhe muuttikin työn perässä kotiseudulle Pohjois-Karjalan Uimaharjuun, jossa perheen kolme lasta syntyivät.

Työura Postin leivissä pyöritti perhettä ympäri Pielisen Karjalaa – Eno, Juuka, Joensuu ja Lieksa tulivat tutuiksi ja välillä pyörähdettiin Savon puolella Kaavilla. Esko kuvasi perhettään ”sudeettisavolaisiksi”, kun häneltä kysyttiin, mistä sitä ollaan kotoisin. Matkan varrella vietettiin kesät Pielisellä mökkeillen sekä rakennettiin kaksi omakotitaloa ja remontoitiin lähes jokainen osoite, jossa asuttiin vähänkin pidempi aika. Kierroksen lopuksi Esko ja Helka päätyivät Nurmekseen Lamminpäähän, josta remontoitiin pariskunnan eläkepaikka.

Lasten siirryttyä opiskelemaan ja työuran Postissa jäätyä taakse Esko ja Helkan Lappi-harrastus pääsi kunnolla vauhtiin. Esko osallistui aktiivisesti Kumpen toimintaan niin jäsenenä kuin eri luottamustehtävissä.

Kiinnostus Suomen Ladun toimintaan lienee syntynyt jo varhain, olihan Esko yhdistyksen toiminnassa aktiivisesti vuosia vaikuttaneen Frans (Jonne) Saastamoisen veljenpoika. Susikyröstä tuli rakas paikka ja Kiilopää savusaunoineen mainittiin usein eri juttujen yhteydessä. Esko rakasti Lappia sekä sitä yhteisöllisyyttä, mikä Kumpen retkillä vallitsi. Kumpelaisten mukaan ”Eskon seurassa oli luontevaa ja helppoa olla, hän oli arvostava ja huumorilla huolehtiva… eikä hän reissuilla koskaan hermostunut eikä ollut otsa kurtussa, vaan Esko oli aina iloinen”.

Luontoharrastusten – Lapin, talvikalastuksen, marjastamisen, metsätöiden – lisäksi Esko nautti kirjallisuudesta sekä laulamisesta Nurmeksen mies- ja kirkkokuorossa.

Sairastuminen puhekyvyn vievään ALSiin olikin kova isku innokkaalle laulu- ja seuramiehelle. Optimistinen perusluonne, lapset, viisi lastenlasta sekä lähimmät ystävät kantoivat tämän vaikean jakson yli samalla tavoin kuin Helkan menehtymiseen johtaneen sairaudenkin aikana vuosina 2009-2011.

Isänä Esko oli rakastava, huomaavainen, reilu ja elämänmyönteinen. Viimeisenä elinpäivänään hän kirjoitti meille lapsille vielä viestin, jossa hän kertoi olevansa rauhallinen väistämättömän edessä sekä kiitti ja kannusti meitä. Eskon jätti meidät hymyillen - toikohan Helkan jälleennäkeminen hymyn huulille lähdön hetkellä?

Muistokirjoituksen kirjoitti Eskon poika **Simo** Saariselällä huhtikuussa 2018.

Väinö Uolevi Mättöä muistellen

Uolevi Mättö syntyi 26.5.1939 esikoisena kunnansihteerin perheeseen Ylämaan kunnassa. Hän kävi keskikoulun ja aliupseerikoulun, josta hän jakoi vielä apukouluttajaksi.

Vääpeleiden mielestä Uolevilla olisi ollut mainiot edellytykset armeijan palveluksessa, mutta hän valitsi Kone Oy:n, josta hän oli saanut ammattikoulutusta ja aloitti Hyvinkäällä työkalumiehenä.

Työn ohella hän opiskeli lisää ja työtehtävät muuttuivat vaativammiksi. Työssään Uolevi viihtyi eläkepäiviin saakka. Hän oli pidetty työntekijä. Hän oli tunnollinen ja vaatimaton, monitaitoinen ja käsistään kätevä. Anja-vaimo, itsekin käsityön ammattilainen, sanoo saaneensa tosi paljon oppia miehensä käsityötaidoista.

Vapaa-ajallaan Uolevi valmisti kanootteja. Niitä löytyy Jämsästä, Puujaalta ja Lappeenrannasta. Kalastus, metsänhoito, kesämökkeily ja matkailu olivat mieluisia harrastuksia. Kesäpaikalla Ouninpohjassa he asuivat eläkepäivinään koko kesän. Uolevin päivät kuluivat kalastaen, marjastaen, sienestäen ja tietenkin saunaa lämmitellen ja vihtoja tehden unohtamatta kihisevän kiukaan löylyjä ja rantaveden vilvoittavaa vaikutusta. Toki välilä piipahdettiin Ylämaan mökillä metsätöissä.

Matkoista Kiinan matka oli mieluisin, ja siellä pandat yli kaiken. Vahinko vaan kun niiden silittely oli kielletty. Liikuntaa Uolevi harrasti joka päivä. Työmatkat taittuivat kesät talvet rippilahjaksi saadulla polkupyörällä.

Eläkkeellä ollessa Uolevin päivä alkoi varhaisella aamulenkillä, aamupuuron keitolla ja Anja-vaimon herättelyllä aamupalalle. Liikuntaharrastuksista suunnistusta voidaan pitää Uolevin kuninkuuslajina. Siitä kertovat useat tallella olevat palkinnot.

Hyvinkäälle muutettuaan Uolevi kiinnostui tunturikerhotoiminnasta. Hyvinkäälle oli perustettu Tunturiladun paikalliskerho Kuokte jo vuonna 1967 palvelemaan Hyvinkään ja Riihimäen lapinkävijöitä.

Uolevi liittyi Kuokteen ja pian alkoi hänen mittava panoksensa seuratyössä. Uolevin suunnittelemia ovat Kuokten hihamerkki ja viiri. Kuokten piiristä löytyi pian sielunkumppani Anja. Eikä aikaakaan kun pari asui yhteistä kotia Hyvinkään Erkylänkadulla.

Pian Uolevi hääräsi Tunturilatu-lehden johtokunnassa ja kiinnostui lehdentekoasioista. Niinpä hän tietoa, taitoa ja ymmärrystä omaavana yhdessä puolisonsa Anjan kanssa osallistui Tunturilatu-lehden toimittamiseen vuosina 1984–1990, Uolevi toimitussihteerinä ja Anja lehtitoimikunnassa.

Lappi oli Uolevin ”pyhä maa”. Rinkan hän piti aina puoliksi lähtövalmiina. Kairaan piti päästä yhdessä Anjan kanssa neljäkin kertaa vuodessa. Uolevi oli hyvä puoliso ja turva Lapin matkoilla. Suomen Lappi tuli hyvinkin tutuksi, niin myös Ruotsin ja Norjan tunturit. Yhteisiä eräretkiä he tekivät yli kaksikymmentä. Uolevin kokemuksia ja ohjeistuksia eräretkeilyyn on luettavissa Tunturiladun julkaisussa ”Eräretkeilyn perustietoja” (1990), Uolevi oli Tunturiladun ikäsusi ja ainaisjäsen.

Allekirjoittaneet tunsivat Uolevi Mätön yli 40 vuotta. Yhteinen nimittäjä oli ystävämme Anja. Vieraillessamme Anjan luona tutustuimme rauhalliseen, asialliseen ja luotettavan oloiseen mieheen. Asiat tehtiin niin kuin oli sovittu, toki asioista pystyttiin myös neuvottelemaan.

Meillä oli myös liikunta verissä ja vietimme yhä enemmän aikaa yhdessä vierailemalla toistemme luona. Yleensä puheenaiheet liittyivät retkeilyyn. Pian huomasimme itsekin olevamme Kuokten jäseniä. Vierailimme joskus Kuokten tapahtumissa.

Katseltuamme diakuvia Lapin-retkistä ja kuunneltuamme kertomuksia kairoilta alkoi Lapin kuume kiertää suonissamme. Aloimme keskenämme puhua, että mitä jos…

Niinpä sitten kerran, kun istuimme bussissa suksisauva kädessä, huomasimme olevamme matkalla Akka-tunturille. Mukana oli bussilastillinen tuttuja ja vähemmän tuttuja kuoktelaisia. Perille päästyämme jakaannuimme pikkuryhmiin. Uolevi otti meidät ”opetuslapsikseen”.

Tässä kohtaa täytyy liittää Uolevin hyveisiin sana turvallisuus. Opimme esimerkiksi turvallista tulenkäyttöä, turvallista liikkumista ja turvallisen yöpaikan etsimistä. Eikä myöskään lähdetty tavoittelemaan sumun peittämää Akka-tunturin huippua. Se oli vaelluksemme viimeinen päivä ja Akka jäi meiltä valloittamatta.

Uolevilta opittujen perustietojen ja niksien omaavina uskaltauduimme kaksistaan tekemään pieniä vaelluksia Saariselällä ja Levillä. Ja takana on myös hameväen (kaksi henkeä), joista toinen allekirjoittanut, viikon erämaavaellus rinkkaa, telttaa ja makuualustoja kantaen Kiilopään, Suomun ja Saariselän maisemissa.

Uolevilla riitti mielenkiintoa muuhunkin matkailuun. Eräänä kesänä imme matkan Oulujärven Manamansaloon. Siellä sijaitsee Kassu Halosen taidetalo. Me naiset olimme ilmoittautuneet sinne maalauskurssille. Samanaikaisesti siellä oli uudenuutukaisen taidetalon avajaiset. Kuten taiteilijoilla ainakin, järjestelyt olivat pahasti myöhässä. Pihalla oli rakennelmat kesken, parkkipaikat merkkaamatta ja niin edelleen. Uolevi ei voinut katsella sitä sekasortoa, vaan ryhtyi Markun kanssa (toinen allekirjoittanut) työn touhuun. Pojat saattoivat työn loppuun. Kun he menivät sisälle syömään luvattua ateriaa, he huomasivat, että juhlaväki oli syönyt kaiken ruuan. Järjestyihän sitten sitä syötävää, vaikkakin vähän myöhässä. Uoleville oli tärkeät myös ”ruokaperäset”, sellainen pieni lepohetki aterian jälkeen. Siitä ei ole varmaa tietoa onnistuiko se silloin siellä leirintäalueen hekosti ääniristetyssä mökissä.

Uolevi muutti pois keskuudestamme 16.8.2017. Vaikea, parantumaton sairaus uuvutti hänet. Uolevin rauhallisuus, tasapainoisuus, hyväntahtoisuus, harkitsevaisuus ja huumori välittyivät hänestä ja ovat muistoissa mielessämme. Toivomme hänelle rentouttavia ruokaperäsiä!

Kirsti ja Markku Nikkilä
Uolevi Mätön hyvät ystävät

Elokuvia tähtitaivaan alla

Suomen pohjoisin elokuvafestivaali **Skábmagovat - Kaamoksen kuvia,** pidetään vuosittain tammikuun lopussa, Inarissa. Tunturiladun saamelaistoimikunta järjesti sinne tutustumismatkan. Mukana oli seitsemän osanottajaa.

Skábmagovat on mukavan intiimi tapahtuma aivan Inarin ytimessä. Näytöksiä järjestetään viikonlopun ajan Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen sekä Saamelaismuseo Siidan auditorioissa. Erikoisuutena festarilla on lumesta rakennettu Revontuliteatteri, jossa elokuvia voi katsella illan pimetessä ulkona, tähtitaivaan alla. Revontuliteatteri sijaitsee Siidan ulkomuseon alueella.

Tänä vuonna Skábmagovat juhli 20-vuotista taivaltaan ja teki uuden kävijäennätyksen. Viikonlopun aikana 4335 vierailijaa kävi festivaalilla.

–Skábmagovien maailma on nyt aivan toinen kuin silloin, kun aloitettiin VHS-nauhoilla ja TV-ohjelmilla Siidan pienessä auditoriossa ja lumiteatterissa. Alkuvaiheessa huolestutti, että saadaanko riittävästi uusia elokuvia joka vuodelle, muistelee festivaalin alkuvaiheita sen taiteellinen johtaja **Jorma Lehtola**.

Samalla kun välineet alkoivat kehittyä, alkoi myös saamelaiselokuvan nousu 2000-luvun alussa. Yhtenä tekijänä on ollut Inarin oma Saamelaisalueen koulutuskeskus (SAKK), joka on kouluttanut elokuvantekijöitä jo yli parikymmentä vuotta. Siellä on kunnon koulutusta, hyvä kalusto ja siellä tuotetut elokuvat ovat saaneet festivaaleilla ensi-iltansa.

Myös korkeakoulutettuja saamelaisia elokuvaohjaajia on noussut esille, heistä esimerkkeinä muun muassa kolttasaamelaiset **Pauliina Feodoroff** ja **Katja Gauriloff.** Suomen lisäksi myös Norjassa ja Ruotsissa on lukuisia saamelaisia elokuvantekijöitä. Heistä tunnetuimmat ovat **Nils Gaup, Paul Anders Simma** ja **Amanda Kernell.**

–Korkeatasoisia, uusia elokuvia löytyy paljon. Skábmagovista onkin tullut uusien saamelaiselokuvien näyttämö ja kohtaamispaikka elokuvien tekijöille, iloitsee Lehtola.

–Olemme panostaneet myös lapsiin. Heillä on festivaalilla oma lastenpäivänsä torstaina, Lehtola jatkaa.

Skábmagovien elokuvatarjonnassa riittää valinnanvaraa.

–Yleensä elokuvat tulevat meille festariverkon kautta. Meillä on oma ilmoittautumislomake netissä ja sitä kautta tulee paljon ilmoittautumisia. Tulevaisuus näyttää hyvälle. Nyt on perusteilla uusi Arctic Indigenous Film Fond ja festivaalin tekemisessä on päällä iloinen pöhinä, kertoo Jorma Lehtola.

Näytöksiä oli tänä vuonna yli 30 ja niissä elokuvia yli 60, muutaman minuutin mittaisista lyhäreistä koko illan elokuviin.

Dokumentteja, fiktioita ja animaatiota näytettiin päivittäin aamukymmenestä iltakymmeneen. Saamelaiselokuvien ja alkuperäiskansojen aktivismin lisäksi festarin erityisenä teemana oli tänä vuonna Pohjois-Amerikan alkuperäiskansat. Paikalla oli muun muassa ohjaaja **Michelle Latimer,** jonka Standing Rockista kertoneet elokuvat Rise 1 ja Rise 2 näytettiin festivaalilla.

Monilla kansainvälisillä palkinnoilla palkittu aboriginaaliwestern, **Warwick Thorntonin** Sweet Country, nähtiin festivaalilla Saamen ensi-illassa ja itseoikeutetusti mukana oli myös Amanda Kernellin muun muassa EU:n Lux-palkinnolla palkittu Saamelaisveri sekä hänen lyhytelokuviaan.

Skábmagovat-festivaalilla jaettiin kaksi omaa lyhytelokuvapalkintoa. Parhaan saamelaiselokuvan palkinto meni saamelaisten vaivihkaisesta kolonisaatiosta kertoneelle animaatiolle Morit Elena Morit (Herää Elena Herää). Sen olivat tehneet ruotsalaiset saamelaisohjaajat **Inga-Wiktoria Påve** ja **Anders Sunna**.

Parhaan kansainvälisen alkuperäiskansojen lyhytelokuva-palkinnon voitti **Asinnajaq** eli **Isabella Weetaluktuk** elokuvallaan Three Thousand. Hän yhdisti inuitien menneisyydestä, nykyisyydestä ja tulevaisuudesta kertovassa työssään animaatiota ja arkistomateriaalia.

Pääosassa olleiden elokuvien lisäksi festivaaliviikonloppu tarjosi paljon muutakin nähtävää ja kuultavaa. Paneelikeskustelussa aiheena oli sananvapaus. Saamelainen kansallisteatteri Beaivváš esiintyi torstai-iltana Sajoksen auditoriossa näytelmällään Snøfrid. Konserteissa loistivat saamelaismuusikot **Sofia Jannok** ja **Niillas Holmberg**, joka konsertoi yhdessä virolaisen **Siri Sisaskin** kanssa Sajoksessa. Jannok esiintyi jo etukäteen loppuunmyydyssä, täpötäydessä ravintola Papanassa. Musiikkitarjontaa täydensivät vielä grönlantilainen dj **Uyarakq**, vuotsolainen **Ravggon** ja sekä Kultahovissa esiintyneet paikalliset artistit **Anna Näkkäläjärvi-Länsman** laulu ja **Ilkka Heinonen**, jouhikko, räppärit **Ailu Valle** ja **Amoc**. Siellä piipahti myös nuorten hettalaistyttöjen Oarjánnieiddat -joikaajatrio.

Seija Lipsanen

Sofia Jannok on suosittu, iso tähtiartisti koko saamelaisalueella.

Seija Lipsanen

Revontuliteatteri.

Taiteellinen johtaja Jorma Lehtola esittelee festivaalilla palkitun Asinnajaqin yleisölle.

Omaa oheisohjelmaa

Tunturiladun saamelaistoimikunnan matkalla ryhmäläiset tapasivat vasta perillä Inarissa. Kukin oli valinnut elokuvista ja oheisohjelmista mieleisensä, mutta tarjolla oli myös muutamia yhteisiä käyntikohteita.

Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa (SAKK) pohjoissaamenkielen ja kulttuurin opettaja **Heidi Kitti** esitteli saamenkäsityöhön, poronhoitoon ja saamen kieliin erikoistunut toisen asteen oppilaitosta. Se järjestää myös monenlaista muuta ammatillista koulutusta matkailusta sosiaali- ja terveysalaan, liiketalouteen ja tieto- ja viestintätekniikkaan sekä mediaopintoihin asti nuorille sekä aikuisopiskelijoille.

Ryhmäämme kiinnostivat erityisesti saamelaiskäsityöt, saamen kielten opiskelu ja mediaopinnot. Pääsimme kiertämään käsityöluokissa, joissa opiskeltiin pehmeistä materiaaleista, kuten nahkasta ja villasta tehtäviä saamen käsitöitä, kovista materiaaleista tehtäviä töitä sekä koru- ja jalometallialaa sekä jututtamaan oppilaita.

Yle Sápmin toimitus oli toinen yhteinen kiinnostuksen kohteemme, sillä yksi jos toinenkin ryhmästämme seuraa suht' tiiviisti saamenkielisiä uutisia televisiosta. Saamelaisradion toimittaja **Ritva Torikka** kertoi, että Oddasat kuvataan Sajoksen aulassa ja "studio" rakennetaan siihen joka päivä kuvausten ajaksi. Ikkunan takaa näkyvät Juutuanjoen rantatörmä ja sen komeat männyt.

Saamelaista lasten ohjelmaa Unna Junnáa taas tehdään SAKK:n asuntolan Jeeran alueella Inarinjärven rannalla.

Tapasimme myös Saamelaiskäräjien puheenjohtaja **Tiina Sanila-Aikion**. Keskustelimme hänen ja suunnittelija **Kirsi Suomen** kanssa saamen puvun käytöstä ja matkailusta. Mukanani oli saamelaistoimikunnan jäsen **Kari Vuohelainen**.

Kirsi Suomi vetää saamelaiskäräjien hanketta kulttuurisesti vastuullisesta saamelaismatkailusta. Hankkeessa luodaan muun muassa saamelaisten lähtökohdista eettiset ohjeet vastuullisen, sosiaalisesti, kulttuurisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävän saamelaismatkailun tuotteistamiseen ja esittämiseen. Eettisen ohjeistuksen odotetaan valmistuvan tämän vuoden aikana.

–Täällä puhutaan jo ylimatkailusta. Ongelmina alkavat olla roskaaminen, turvallisuus liikenteessä ja moottorikelkkailussa, ihmisten käyttäytyminen kevättalvella tunturissa ja pilkkiminen. Vasomassa olevat porot voivat säikkyä jopa hiihtäjiä, joten porot pitää kiertää kevättalvella kaukaa, kuvaa Tiina Sanila-Aikio.

Kaikille ei ole selvää se, miten käyttäytyä pienessä Inarin kirkonkylässä.

–Turistit menevät jopa pihaporojen aitauksiin kuvaamaan niitä ja kävelevät pihamailla kurkkimalla ja kuvaamalla ikkunoista sisään.

Saamen puvun käytöstä Saamelaiskäräjät on antanut lausunnon vähemmistövaltuutetulle jo 2010.

Tiina Sanila-Aikio toivoo, että tunturilatulaiset kunnioittaisivat saamelaisten kulttuuriin olennaisena osana kuuluvan saamen puvun käyttöön liittyviä normeja eivätkä käyttäisi pukua tai sen osia omissa "rituaaleissaan".

–Jos me annamme sen jatkua sukupolvesta toiseen, se on väärin. Shamanismiin liittyvät asiat ovat syvintä henkistä perintöämme. Asian käsittely on vaikeaa meille edelleen. Suurin osa meistä on kristittyjä, Sanila-Aikio muotoilee.

Saamelaispuvun käytöstä annetun Saamelaiskäräjien lausunnon Kirsi Suomi lähetti allekirjoittaneelle. Asiasta kiinnostuneet tai saamen puvun käyttösääntöjen kanssa pohdiskeluja käyvät saavat sen sähköpostitse minulta.

Seija Lipsanen

Satu Ojala

Alppaksen sihteeri Inka Helenius otti hoidettavakseen myös Tunturiladun sihteerin tehtävät. Tuula Forströmin vetoomus kevätpäivillä sai Inkan tarjoutumaan tehtävään.

Tunturilatu sai sihteerin

Tunturilatu ehti olla pitkän tovin ilman sihteeriä, kunnes Alppaksen **Inka Helenius** tarttui tehtävään.

–Minua jäi harmittamaan Tuulan vetoomus kevätpäivillä, kun sihteeriä ei löytynyt. Kun olen ollut useammassa yhdistyksessä, tämä tehtävä on minulle tuttu, sanoo Inka Helenius.

Hän liittyi Tunturilatuun kolme vuotta sitten.

–Maunusen Eki sai minut houkutelluksi mukaan. Olen ollut partiolainen jo kuuden vuosikymmenen ajan ja olen edelleen Liekki-tyttöjen sudenpentujen laumanjohtaja eli akela.

–Olen mieluiten ruohonjuuritason toimija kuin johtotehtävissä. Sudenpentujen kanssa tykkään puuhastella, kun heiltä saa aidon ja suoran palautteen heti.

–Luonto on minun kirkkoni. Ulkona liikkuminen merkitsee minulle rauhoittumista, kuntoilua, mutta myös luonnon herkkyyden ja kauneuden aistimista.

–Toisena intohimonani ovat käsityöt. Istahdan mielelläni kangaspuiden ääreen kutomaan milloin mitäkin, mutta rakentelen ja entisöin, samoin neulon ja virkkaan ja nyt olen innostunut myös erilaisista betonitöistä.

Lappi on tullut Inkalle tutuksi. Susikyrössä hän on vieraillut jo kolmeen otteeseen.

–Lempimaisemani Lapista löytyy kuitenkin Kilpisjärveltä. Siellä Saanan ympäristö puhuttelee minua, sanoo Inka.

Oktan terveiset

Aune Makkonen

Viikon haikea hetki nuotiolla.

Minä hiihtelin hankia hiljakseen… minä hiihtelin ”siskojen” kanssa.

Pallastunturi rauhoittaa kaarevilla muodoillaan, tuttuudellaan. Hiihtokaverit ovat vuosien tuttuja. Törmällä seisova kämppä lämmin logilaisten viikon jäljiltä ja sopivan hämärä. Kevään valoisuus ulottuu jo iltaan asti, kynttilävaloja ei enää tarvitakaan. Ah, niin rauhoittavaa.

Viikko saattoi alkaa. Kaikki polut olivat hyvin lapioitu auki. Kohta kävivät kuukkelitkin kurkistamassa minkälaista porukkaa nyt saapui. Susi-Kyrön kämpät olivat hyvin kansoitetut sillä viikolla. Olivathan säätkin mitä mainioimmat. Joku oli nähnyt revontuliakin. Minä nukuin onneni ohi. No, seuraavalla kerralla sitten.

Tunturit lumoavat aina vaan uudestaan.

Tein kuten alkurunoa siteerasin. Hiihtelin välillä yksin ja väliin taas toisten kanssa. Yksin hiihtely antaa aivan oman kokemuksensa, joka lähenee pyhyyden kokemusta, varsinkin jos huomaa jotain erikoista vaikka vain riekon jäljet hangella, mikä onkin harvinaista nykyään.

Yhteisöllisyys toi lisää hehkua yhteiseloon. Aihkin ”isäntä” oli innokas pilkkijä. Ahvenia tunki avannosta solkenaan. Hän ratkaisi ongelman tuomalla liiat ahvenet meille. Porukalla perkasimme ne ja huomenissa paistoin ne pannulla… alkoi sormin napostelu. Nam.

Viikko kului ja naama ruskettui. Tuli viimeisen illan nuotiokahvit laavulla, jonne rämmittiin tullen mennen upottavassa lumessa kuka vähemmän kuka enemmän. Tällä iällä on entistä selvemmin tietoisuudessa se , ettei kenties enää tulekaan mahdollisuutta kokoontua yhteiselle nuotiolle. Oleva hetki on entistä tärkeämpi. Kiitos kumppanit.

Liisa

Kämppiemme petipaikkojen varausjärjestelmä

Susikyrön vanhan kämpän, Susi-Oskarin, Susi-Talaksen ja Susi-Kiisan petipaikkavarauksia ylläpidetään nettipohjaisessa Supersaas -nimisessä järjestelmässä, jonka kalenterinäkymät on linkitetty Tunturiladun virallisille nettisivuille.

Tukikohtien avain ja käyttösääntöjen mukaan **avaimen haltijoilla ja tunturikerhoilla** on oikeus tehdä nettisivuilla olevaan varausjärjestelmään petipaikkavarauksia **joko itse tai varaustenhoitajan kautta**. Varauksia voi tehdä enintään tukikohdassa olevien virallisten petipaikkojen verran (Susikyrö vanha kämppä 14, Susi-Oskari 5, Susi-Talas 10 ja Susi-Kiisa 8 petipaikkaa) ja **varaus antaa etuoikeuden** varatun kämpän petipaikoille. Viikkovaraukset ovat tavallisesti lauantaista lauantaihin. Kalentereihin on luotu aikaa yleensä noin vuoden verran eteenpäin.

Susikyrön Pekan-Oskariin (huoltorakennus) ja Koira-Oskariin sekä Susi-Talaksen saunaan ja Susi-Kiisan kammiin ei voi tehdä petipaikkavarauksia.

Varaus kirjataan aina luonnollisen henkilön eli **avaimenhaltijan nimiin** ja lisätietoihin laitetaan tieto kerhon tai toimikunnan puolesta tehdystä varauksesta. Ryhmien ennakkovarausta suositellaan. Varauksista huolimatta tukikohtiin voi majoittua vapaana oleville petipaikoille sekä omiin majoitteisiin. Kämpän muihin palveluihin (liesi, pöytä ym.) on vapaa pääsy myös silloin, kun kaikki petipaikat ovat varatut ja käytössä.

Kämppiin majoittuminen ei edellytä petipaikkavarausta, mutta silloin on hyvä varmistaa, onko haluttuun kämppään tehty samalle ajalle ennakkovarauksia.

Varaustenhoitaja hyväksyy johtokunnan valtuuttamana petipaikkavarauksia voimassa olevien sääntöjen puitteissa. Ulkopuolisten tahojen varaukset käsitellään aina johtokunnassa ja varaustenhoitaja vain kirjaa varauksen järjestelmään johtokunnalta saamansa tiedon mukaisesti.

Varauksen hyväksymisen yhteydessä tulee sähköposti-ilmoitus voimassa olevien taksojen mukaisesta varausmaksusta sekä tili- ja viitenumero, jolle **maksu** tulee suorittaa **etukäteen.**

Varauksen mahdollisesta peruuntumisesta on ilmoitettava varaustenhoitajalle välittömästi. Peruutuksen tapahtuessa aikaisemmin kuin kaksi kuukautta ennen varatun ajan alkua, varauksesta ei peritä maksua.

Peruutuksen tapahtuessa kahta kuukautta tai kuukautta ennen varatun ajan alkua, maksu on kolmannes varatun ajan maksusta. Peruutuksen tapahtuessa alle kuukautta ennen varatun ajan alkua, maksu tulee suorittaa kokonaisuudessaan. Peruutusmaksua ei peritä normaalien käyttömaksujen päälle, vaan kyseessä on vähimmäissumma, jonka varaaja on velvollinen maksamaan pienentäessään varauksen määrää tai peruuttaessaan varauksen alle kaksi kuukautta ennen varatun ajan alkua. Peruutusmaksuihin on puheenjohtajan päätöksellä mahdollisuus saada lievennystä erityisistä syistä (esimerkiksi onnettomuus, vakava sairaus, läheisen kuolemantapaus tai muusta vastaavasta syystä).

Juhani Lahtinen

Helena Lahtinen hoiti vauvanukkeaan Susi-Kiisalla jouluna 1988. Tänä kesänä Helena, nykyään Melkas, hoitaa omaa Fanni-tytärtään Susikyrön kämpällä.

Varaustenhoitaja tekee Tunturilatulehteen yhteenvedon sen hetkisistä petipaikkavarauksista tukikohdittain. Varaajan nimi mainitaan, jos varaajana on kerho, toimikunta tai ulkopuolinen yhteisö. Yksityishenkilöiden nimiä ei mainita.

Koska lehti ilmestyy muutaman kuukauden välein ja tilanteet voivat muuttua sillä aikaa paljonkin, niin ristiriitatilanteiden välttämiseksi on hyvä tarkistaa ajan tasalla oleva tieto varauksista joko nettisivuilta tai ottamalla yhteyttä varaustenhoitajaan.

Sirpa Alapuranen
varaustenhoitaja@tunturilatu.fi
sirpa.alapuranen@tunturilatu.fi
puh. 050 597 5811

Kevätpäivillä Pohjois-Savon

Tunturilatulaiset viettivät kevätpäiviään maaliskuun puolessa välissä komeissa pohjoissavolaisissa erämaamaisemissa tunturikerho Tsietsan vieraina.

Ylä-Keyrityn järven rannalla sijaitseva Rautavaaran Metsäkartano on nuoriso- ja luontomatkailukeskus.

Lipunnoston ja avajaispuheitten jälkeen päästiin varsinaiseen asiaan eli tsietsalaisten kevätpäivien osanottajille järjestämään riihenpuintiin.

Kysymyskokonaisuuksia, joita osanottajien piti pohtia ja antaa niihin vastauksia, oli kahdeksan. Väki jaettiin ryhmiin ja jokainen ryhmä kiersi vuorollaan kaikki rastit.

Ja tällaisia asioita pohdimme: Mitä hyvää Tunturiladun toiminnassa? Mikä pännii? Onko Tunturiladun lupaus ”Erätaitoja ja elämyksiä” vielä ajankohtainen? Miten tärkeitä mielestäsi ovat Tunturiladulle, kämpät, VaVa, susiaiset, kesäpäivät, kerhojen järjestämät retket, kevät/syyspäivien ohjelmat?

Riihenpuinnissa pohdittiin myös minkälainen Tunturilatu on viiden, kymmenen vuoden päästä ja miten eroamme paikallisten latuyhdistysten toiminnasta. Esiin nousivat myös uusien jäsenten saanti mukaan toimintaan, kämppien käyttöaste, palaute johtokunnan ja kerhojen toiminnasta ja saamelaistoiminta.

Vastauksia kysymyksiin syntyi paljon. Niiden keräämistapa oli mainio. Asioita ehdittiin ottaa käsittelyyn runsaasti, vaikka aikaa oli vähän.

Riihenpuinnin tuloksia purettiin ja pohdittiin sunnuntaina ennen kotiinlähtöä. Näin järjestäjille jäi aikaa tiivistelmien tekoon niistä.

Kevätkokous sujui joutuisasti kokouksen puheenjohtajana toimineen **Päivi Korolaisen** vetämänä. Sihteerinä asiat kirjasi muistiin **Marita Jääskeläinen**. Toimintakertomus hyväksyttiin, tilinpäätös vahvistettiin ja vastuuvapaus myönnettiin johtokunnalle ja muille tilivelvollisille. Toiminnan mittaamiseen toivottiin keskustelussa mittareita otettavaksi käyttöön pelkän ”toiminnan olevan vilkasta” maininnan sijaan.

Yhdistyksen tiedottamisesta todettiin vuoden aikana käydyn aika lailla polemiikkia. Jäsenmäärä oli edellisvuodesta vähentynyt 16 henkilöllä. Yhdistyksen talous on kunnossa ja maksuvalmius on hyvä. Tilikaudelle ylijäämää kertyi lähes 7000 euroa.

Esityslistassa ollut kesäpäivien poisjättäminen vuodesta 2019 alkaen viritti keskustelua puolesta ja vastaan. Asia jätettiin johtokunnan valmisteltavaksi.

Tiedotusasiana todettiin, että ensi vuoden kevätpäivät pidetään huhtikuun viimeisenä viikonloppuna Vuontispirtissä. Isäntänä on Njalla.

Kevätkokouksen aluksi Tunturiladun puheenjohtaja **Tuula Forström** ja johtokunnan jäsen **Paavo Ahonen** kiittivät johtokunnan-, valiokunnan- ja toimihenkilötehtävistä luopuneita. Torkkupeitteen saivat entinen sihteeri Marita Jääskeläinen (Tsietsa), entinen taloudenhoitaja **Marja-Liisa Mäki** (Alppas), entinen johtokunnan jäsen **Johanna Nevalainen** (Kumpe), entinen susivaliokunnan jäsen **Pirjo Jauhiainen** (Logi) entinen varapuheenjohtaja **Paul Pakarinen** (Logi), ja puheenjohtaja **Kari Halinen** (Ovtsi).

Tiiviin aamupäivän ahertamisen jälkeen iltapäivällä voitiin ottaa rennommin, ulkoilla ja kisailla Savolaesessa riatlonissa sekä rispiikolhvikisassa lumikenkäillen. Ohjelmassa oli myös tuliveistoksen rakentamista. Tiukempaa aivonystyröiden käyttöä vaati kotisivujen käytön ja päivityksen koulutus. Sitä oli jaossa kerhojen kotisivuvastaaville ja muille halukkaille.

Rantasaunat avantoineen odottivat myös kylpijöitä.

Sunnuntaina heti aamutuimaan käytiin läpi riihenpuinnin tuloksia. Ne herättivät vilkasta keskustelua. Tulokset annettiin matkaeväiksi Tunturiladun johtokunnalle.

Paljon pohdittavaa ja kehitettävää löytyi, mutta tulevaisuuteen haluttiin astua yhteisymmärryksessä.

Kevätpäivät päättyi Tunturiladun lipun laskuun. Se luovutettiin kesäpäivien edustajille. Kesäpäivät pidetään Hankoniemen kainalossa kurssikeskus Högsandissa Lappohjassa 27.-29.7. Tapahtumaa isännöi Kavtsi.

Seija Lipsanen

Njealljen Unto Oranen heittämässä kurlinkikanisteria.

Savolaisen riatlonin voittajaryhmä Ovalpp Marja-Liisa Mäki Alppaksesta ja Ilkka Vatanen Ovtsista.

Riihenpuinnin tuloksia

Kevätpäivien osanottajat näkivät Tunturiladun toiminnassa paljon hyviä asioita, mutta moni asia myös pänni osanottajia.

Muutoksia ja parannuksia toivottiin paljon. Plussina koettiin yhteiset kokoontumiset samanhenkisten kanssa, Lapin vetovoima ja luontoliikunta. Viimeksi mainituissa tosin todettiin, että sitä tulisi hyödyntää. Näkyvyyttä ja tunnettavuutta pitää saada enemmän. Kerhojen toimintaan on saatava uutta väkeä. Väki vanhenee ja resurssit yhteisiin tapahtumiin pienenevät.

Nuorille ja nuorille aikuisille halutaan omaa retkeilytoimintaa ja myös eri tasoisia, matalan kynnyksen retkiä, perheliikuntaa sekä kannustavaa asennetta konkareilta aloittelijoita kohtaan.

VaVa -leiristä toivottiin perheleiriä. Sen voisi järjestää muuallakin kuin Susikyrössä. Uusia vaeltajapolvia riihenpuijat houkuttelisivat mukaan sosiaalisen median ja nettisivujen kautta.

Kerhoihin toivotaan nimettyjä somevastaavia ja osaaminen käyttöön. Uudet lajit kaipaavat myös hyväksyntää, mm. retkipyöräily ja geokätköily. Partiolaiset ja oppilaitosyhteistyö, jalkautuminen nuorisotapahtumiin ja kouluihin sekä katutempaukset voisivat auttaa uusien jäsenien löytymisessä.

Kämpille toivottiin avoimia tutustumisajankohtia kaikille ja perheille joinakin aikoina omia varauksia. Avaimia haluttiin heti jäsenyyden alussa ja/tai avainväärti kerhoihin. Häneltä saisi avaimen kämppäretkelle. Vuokrausta ulkopuolisille myös ehdotettiin ja kerhoja pitäisi aktivoida kämppien käyttöön.

Tiedottaminen ja markkinointi nähtiin tärkeänä tekijänä kämppien käyttöasteen nostossa. Avainsääntöjen kohdalla löytyi myös ymmärrystä nykyiselle käytännölle.

Kerhojen paikallistoiminta ja retket ovat tärkeitä. Niihin halutaan lisää avoimuutta ja ulospäin suuntautuneisuutta, tiedottamiseen uusia kanavia, muun muassa tapahtumien ilmoittamista menokalenterissa, nettisivut pitää saada ajan tasalle.

Kerhojen rekisteröityminen puhututti myös väkeä. Tuleeko siitä ongelmia ja lisääntyykö byrokratia?

Johtokunta ei riihenpuinnin tulosten mukaan vastaa jäsenistön keskusteluun eikä osallistu ja kannusta. Käsijarru haluttiin johtokunnalta pois. Uudet ehdotukset on otettava avoimesti vastaan ja jäseniltä tulleet kehittämisehdotukset on käsiteltävä ja päätetyistä asioista jaettava tietoa eri kanavilla.

Kotisivuista halutaan selkeät ja toimivat ja somen käyttö pitää olla johtokunnalle nykypäivää.

Tiedotustoimintaa kritisoitiin huonoksi ja yksipuoliseksi. Tunturilatu-lehteä on kehitettävä . Sinne olisi hyvä saada esimerkiksi keskustelupalsta.

Susiaatteen haluttiin säilyvän, mutta susiaisten tarpeellisuudesta voisi keskustella. Tunturisusivaatimukset halutaan nykyaikaistaa ja maasto-, läskipyöräily ja melonta otettava vaatimuksiin vaihtoehtoina. 150 kilometrin talvivaelluksesta sanottiin, ettei se ole enää nykypäivää. Se estää työikäisiltä tehokkaasti tunturisuden nimen saamisen.

Saamelaiskysymyksistä osanottajilla oli myös sanottavaa. Kerhoihin toivottiin saamelaisvastaavia ja kummikyliä. Jäsenistöä muistutettiin, että olemme vieraita saamelaisten ”laidunmailla”, meidän ei tule puuttua saamelaisten sisäisiin asioihin eikä käyttää saamelaisia pukuja.

Tunturilatulaiset voivat tehdä saamelaisuutta tunnetuksi, mutta vaaliminen lienee saamelaisten oma asia.

Riihenpuinnin tuloksista koottiin yhteenveto, joka annettiin johtokunnalle jatkokäsittelyyn. Se on myös Tsietsan Marita Jääskeläisellä. Hän on laittanut ne kerhojen puheenjohtajille. Kerhot voisivat käydä niistä omat keskustelunsa.

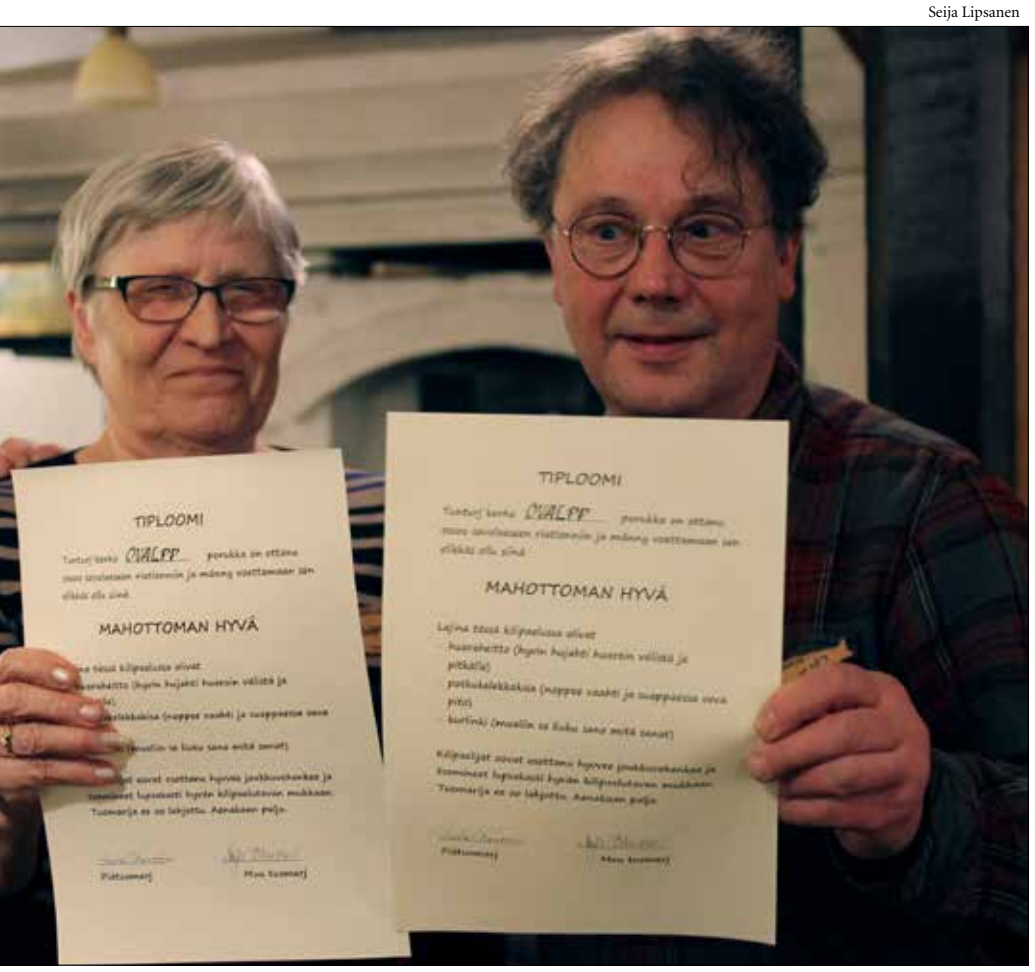
Eeva-Liisa Ålander otti ykkösrastilla vastaan tunturilatulaisten kommentteja. Vihreät ovat plussia, punaiset miinuksia.

Viikonlopun urakointi alkaa olla päätöksessä. Tsietsalaiset Marita Jääskeläinen, Olavi Oinonen, Merja ja Eero Nuutinen ja Seija Vihervuori pääsevät vapaalle.

maisemissa

Seija Lipsanen

Savolaeseen riatloniin kuuluivat huaraheitto, potkukelkkakisa ja kurlinki.

Tunturiladun entinen taloudenhoitaja Marja-Liisa Mäki ja sihteeri Marita Jääskeläinen olivat paikalla vastaanottamassa torkkupeitot työstään Tunturiladussa. Puheenjohtaja Tuula Forström ja johtokunnan jäsen Paavo Ahonen luovuttivat ne heille.

Jouko Koivu

Lumiukkoja Pärnävaaran perhetapahtumassa 2018.

Kumpe mukana Pärnävaaran perhetapahtumissa

Kumpe on haluttu kumppani Liperin kunnan talvitapahtumissa. Yhteistyö alkoi 2016, kun Kumpe järjesti kunnan juhlavuoden aloitustapahtuman uudenvuodenpäivänä Pärnävaaran hiihtokeskuksessa.

Tapahtumassa oli tarjolla makkaran paistoa, kuumaa mehua ja kahvia lättyjen kera sekä erilaisia toimintapisteitä.

Kerhon nimen mukaisesti oli järjestetty 300 metriä pitkä soihduin valaistu susipolku, joka tarjosi lapsille Punahilkka-sadun mukaisia ”aitoja” elämyksiä ja varttuneemmille erilaisia hauskoja tietoiskuja sekä perustietoa susista kuvataulujen kera.

Myös Pärnävaaran kotaalueella oli toimintapisteitä sekä esittely Kumpesta ja Tunturiladusta, kuten seuraavina vuosinakin.

(kuvat 1-2)

2017 kerho oli muiden tahojen kanssa mukana laskiaistapahtumassa samassa paikassa. Toimintapolku oli käytössä uusin aihein. Paikallislehden järjestämä poniajelu sijoittui samalle toimintakentälle, joka veti paikalle perheitä ihan tungokseen asti. Poniajelulle oli välillä 50 metrin jono ja se tiesi samalla jonoa myös Kumpen kojulle ja toimintapisteille. Tapahtumaan osallistui yli 3000 ihmistä.

Tänä vuonna laskiaisrieha jouduttiin siirtämään maaliskuulle, koska Pärnävaaran urheilukeskus oli varattu maakuntaviestille. Yleisöä oli nytkin yli 2000. Kumpen toimintakentällä oli nyt sekä poni että hevonen, joten jonotusaika ajeluille lyheni, mutta jonotusta riitti ja kerhomme toimintapisteillä oli vilskettä. Tämän talven erikoisteemana olivat lumiukot, jota Suomen Latu markkinoi. Latujärjestöltä saimme kaksi tukevaa lumiukkomuottia, mutta sopivan muotoiset pahvilaatikotkin kävivät tarkoitukseen.

Toimintapolun alussa tervehti lumiukko 2016.

Onni Voutilainen

Pärnävaaran laskiaisrieha 2017.

Näillä teimme edellisenä iltana valmiiksi kymmenittäin ukkoaihioita. Kun tapahtumapäivä koitti ja perheet saapuivat paikalle, aihioita piti ruveta tekemään lisää. Nekin kestivät, vaikka kovettumisaikaa ei jäänyt juuri ollenkaan. Monille olikin ihmetyksen aihe, että lumiukkoja voi tehdä keveästä pakkaslumesta. Vielä pääsiäisen aikaan harjanteen päällä hiihtoladun vieressä oli komea 80-päinen ”lumiukkometsä” ehyenä, tosin melkoisen lumen tulon vuoksi vain yläosa enää näkyvillä. Kokemukset kuntayhteistyöstä ovat niin hyvät, että voimme suositella sitä muillekin tunturikerhoille.

Jouko Koivu

Owlan kevätkerhoviikko mainiossa Susikyrössä

Hannu Liljamo

Nammalankuru Pallaksen suuntaan.

Aamuna aurinkoisen lauantain lähdimme maaliskuun kymmenentenä autolla Oulusta kohti Susikyröä viettämään kevätkerhoviikkoa.

Kaikkiaan kerhoviikollemme oli ilmoittaunut 12 osallistujaa. Tiedossa oli, että osa tulee kerhoviikolle seuraavana päivänä.Yhdellä autolla kerhoviikolle oli tulijoita vielä maanantainakin.

Sääennusteet lupailivat hyviä hiihtokelejä. Kerhoviikollamme oli mahdollista yöpyä myös Hannukurussa, josta olimme varanneet majoituksen seitsemälle varaustupaan kahdeksi yöksi. Torniojokivarren kautta ajettuamme saavuimme lumiseen Susikyröön.

Kerhoviikkolaisiamme oli jo saapunut Susikyröön. Vanha kämppä oli lämpeämässä. Ilta kului lapiolla polkuja tehden ja leventäen sekä portaat lumeen ylös vanhaan kämppään kaivertaen.

Illan lopuksi Pekan-Oskarin sauna lämpeni, kuten kaikkina muinakin kerhoviikon iltoina tuli lämpenemään.

Pekan-Oskarin löylyt ovat erinomaiset. Muutenkin Pekan-Oskari luo hyvät puitteet viettää talvista kerhoviikkoa. Yön myötä pakkanen kiristyi kohti aamua.

Aamutoimien jälkeen sään lauhtuessa ja reput pakattuamme päätimme lähteä kohti Montellin majaa auringon jo paistaessa. Ladun teimme suoraan vanhalta kämpältä laavua kohti järven poikki Vuontispirtiltä tulevaa latua jatkaen kohti Vuontis- ja Keräskeron hangassa olevaa Montellin majaa.

Pitkän ja hikisen nousun sekä taukojen jälkeen saavuimme Montellin majalle, jossa evästauon jälkeen jatkoimme Nammalankurun kämpälle. Tauon jälkeen palasimme umpihankea Rimakurun kautta Saivojärven ladun kautta Susikyröön.

Iltasella saimme lisää kerhoviikolle tulijoita. Seuraavana päivänä osa meistä kapusi jälleen Montellin majalle, josta kiersimme lumisen Keräskeron Nammalankuruun evästauolle. Liikkeellä oli myös runsaasti ulkomaalaisia lumikenkäilijöitä.

Lunta oli runsaasti ja oli turvallista laskea paluureittiä Montellin majalle sekä alas Vuontisjärvelle jatkaen Susikyröön auringon jälleen paistaessa. Loput kerhoviikon osallistujistamme saapuivat Susikyröön.

Tiistaina meitä hiihti seitsemän Hannukuruun, jonne viisi kerhoviikkolaistamme jäi yöpymään varauspuolelle kahdeksi yöksi. Torstaina he palasivat Susikyröön Montellin majan kautta.

Suaskurun kodallakin olivat vierailleet. Edellisenä päivänä he olivat hiihtäneet Pahakurun autiotuvalle. Yöllä olivat revontulet loistaneet Hannukurussa kuten valaisivat hienosti taivaanrannan myös seuraavana yönä Susikyrössä.

Susikyrössä hiihtoretket muun muassa Ahovaaraan, Vuontisjärven ympäri ja Raattamaan täyttivät loppukerhoviikkomme päivät.

Osa meistä vierailivat myös **Veli Koljosen** ateljeessa. Käytävä oli myös yhtenä iltana Vuontispirtillä poronkäristyksellä sekä hiihdon lomassa Porokotajärven kotakahvilassa lätyillä, nam.

Lätyt on illalla aina paistettava kerhoviikolla kuten nytkin.

Jälleen kerran osoittautui että Susikyrö on erinomainen paikka viettää kerhoviikkoa. Ladut ovat hyvässä kunnossa.

Kotimatkalla Ouluun mielessä oli jo syyskerhoviikkomme Susi-Kiisalla. Kesän jälkeen sitten sinne.

Hannu Liljamo
Lapinkävijät Owla

Suaskurun kota. Kuva: Jukka Parviainen.

KAUPPA AUKI

TUNTURILADUN TARVIKKEITA VOI TILATA YHDISTYKSEN TALOUDENHOITAJALTA:
iitu.gerlin@tunturilatu.fi tai tekstiviestillä 040 707 4598.
Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti.
Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

MYYTÄVÄT TARVIKKEET

	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus -kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen -kirja	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00

Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avaimen lunastushinta on 120 €.
Avainanomuslomakkeen saa nettisivuilta.
Avain toimitetaan postiennakkona.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on
Oma Säästöpankki FI11 4108 0010 3176 86.
Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut.

KÄMPPIEN KÄYTTÖMAKSUT

Kämppämaksuja suoritettaessa käytetään viitenumeroita.
Kämppämaksu vuonna 2018 on
Susikyrö (viite 505) 10 €/hlö/vrk (vieras, ei jäsen 15 €/hlö/vrk),
Susi-Talas (viite 602) ja Susi-Kiisa (viite 709) 7 €/hlö/vrk
(vieras, ei jäsen 10 €/hlö/vrk).
Alle 12-vuotiailta ei peritä kämppämaksua.
Kämpillä on edelleen rahalippaat, joihin maksun voi suorittaa.

Varauskämppä Aihkin varaukset: aulikki.kuukkanen@tunturilatu.fi, 040 577 4100. Aihkin kämppämaksu on 30 €/vrk/koko kämppä. Aihkin viite 806.

Hannu Liljamo

Kiilopään huipulla.

Vireä 80-vuotias Suomen Latu

Johanna Yli-Opas

Huhtikuun lopussa Suomen Latu vietti 80-vuotispäiviään kevätkokouksen kera Kiilopäällä.

Etelästä linja-autokuljetukset toivat juhlaväkeä perjantaina osan saapuessa omilla autoillaan. Viikonlopun ajaksi suunnitellusta runsaasta ohjelmasta kukin sai poimia itselleen liikunnallista tai luentomaista ohjelmaa. Tietoiskuina tutuksi tulivat niin EU:n tietosuoja-asiat yhdistyksen näkökulmasta kuin retkeilyn ensiapu että pitkänmatkanhiihtojen tasatyöntötekniikka muutamia mainittuna.

Tottakai Kiilopää oli huiputettava ja samalla oli mahdollisuus tutustua kaksi vuotta kestävään Kiilopään Kiirunanpolun sorastamiseen. Runsaalle joukolle Kuutamokurukin perinneretkenä tuli tutustuksi Tuomo Jantusen vetämänä.

Kuurakaltion sulloutumisen latuennätystä yritettiin tavoitteena saada 80 sulloutujaa samanaikaisesti avantoon. Aivan ei tuohon onnistuttu sillä sulloutujia oli kaikkiaan 60. Ennätys lienee sekin.

Sunnuntaina kevätkokouksessa ennätysmaisen 90 latuyhdistyksen toimesta tutustuttiin menneeseen ja luotiin hyviä suunnitelmia sekä päätöksiä tulevalle.

Lisääntyvät posti- ja palkkamenot saivat tekemään yksimielisen päätöksen nostaa vuonna 2019 Suomen Ladun jäsenmaksuosuutta 0,50 eurolla. Tunturikerhot saavat sitten syyskokouksissaan pohtia omia jäsenmaksujaan.

Suomen Ladulle luovutin Tunturiladulta 80-vuotislahjana vapaan viikon Susikyrön vanhassa kämpässä vuoden 2019 aikana. Kiitos **Santralle** hienosta lahjakirjeestä.

Maanantaina vapunaattona päiväohjelmien jälkeen kokoonnuttiin juhlaillalliselle syömään siikaa tai poronkäristystä viinin kera. Juhlayleisöä palvelivat hienosti Kiilopään vapaaehtoiset keittiöstä.

Kahvit 80-vuotishillakakulla ruunasi juhlaillallisen ennen Suomen Ladun 80-vuotisjuhlaa. Juonnetussa juhlassa toiminnanjohtaja **Eki Karlsson** haastoi juhlayleisön kunkin vierustoverin kanssa miettimään omaa rooliaan Suomen Ladussa.

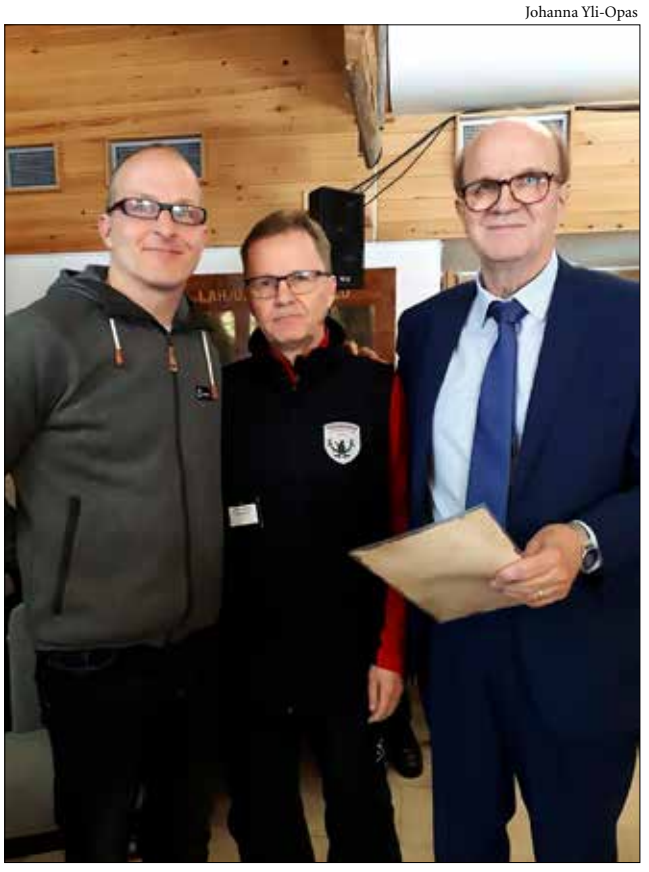
Suomen Ladun hallitus laitettiin pohtimaan erilaisia asioita televisiosta tutulla teemalla ”Onko oltava huolissaan?”.

Juhlapuheen piti professori, Suomen Ladun entinen puheenjohtaja **Ilkka Vuori** pohtien Suomen Ladun merkitystä liikuttajana ja vaikuttajana. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämien kunniamerkkien jaon jälkeen keskityttiin saamelaismusiikin kuunteluun. Juhlailta päättyi karaoketansseihin Kammissa.

Aurinkoisena vappuaamuna koittivat kotimatkat mielessä tulevaisuuteen tehdyt päätökset. Askelmerkit seuraavalle kymmenelle vuodelle laduilla ja poluilla on merkitty Suomen Ladussa.

Hannu Liljamo
Lapinkävijät Owla

Johanna Yli-Opas

Tunturiladun lahjakirjeen luovutti Suomen Ladun toiminnanjohtaja Eki Karlssonille (vas.) ja hallituksen puheenjohtaja Pekka Alaselle Tunturiladun johtokunnan varapuheenjohtaja Hannu Liljamo (kesk).

Juhlakakku ja Tunturiladun lahjakirja.

TUNTURILADUN syyskokous ja susiaiset 5.–7.10.2018

Lomakeskus Huhmari, Polvijärvi, Pohjois-Karjala

OHJELMA

Perjantai 5.10.2018
klo 17– Ilmoittautuminen: Tervetuloa Huhmariin
klo 19.30 Iltapalaa, yhdessäoloa, paikkaan tutustumista, tanssia salissa

Lauantai 6.10.2018
klo 8– Ilmoittautuminen lauantaina saapuville
klo 8–9 Aamiainen
klo 9 Lipunnosto ja avajaiset
klo 10 Rupattelutuokio Tunturiladun ajankohtaisista asioista
klo 11 Kokouskahvit
Tunturilatu ry:n syyskokous
klo 13 Ulkoilua luontopolulla, saunajoogaa, uintia vesimaailmassa, Tunturiladun nettikoulutusta
klo 15.45 Kuvia ja kokemuksia luonnosta ja Lapista, Jouko Koivu, Kumpen luontoexpertti
klo 16.30 Päivällinen
klo 18 Susiaiset Höytiäisen rannalla
klo 19.30 Saunajoogaa, illanviettoa, iltapala, tanssia salissa

Sunnuntai 7.10.2018
klo 8–9 Aamiainen
klo 9 Aamunavaus: Hiljaisuuden polku
klo 9.30 Susien kokous
klo 10.30 Luento: ”Höytiäisen humaus v. 1859”, tohtori Heikki Vesajoki
klo 11.30 Lipunlasku, päätöstuokio
Lounas
klo 13 Kotimatkalle (Juna ja bussi Helsinkiin klo 15 jälkeen)

TAPAHTUMAPAIKKA
Lomakeskus Huhmari, Huhmarisentie 43, 83700 Polvijärvi
puh. 020 769 1230, www.lomakeskushuhmari.com
Tapahtumapaikan ajo-ohjeet ja tiedot majoituksesta löytyvät em. sivulta.

MAJOITUS
5.-7.10. Huhmari-huvila (minimi 6 hlöä). Pakettihinta: 126 €/hlö, sisältää majoitus 2 vrk, aamiaiset (2), sadonkorjuupäivällinen (1), sunnuntailounas (1), uinti vesimaailmassa, lauantain tanssilippu.
Lomakaksio (minimi 2 hlöä) em. hintapaketin sisältö, hinta 154 €/hlö.

6.-7.10. Huhmari-huvila (minimi 6 hlöä). Pakettihinta: 83€/hlö, majoitus 1 vrk + em. hintapaketin sisältö
Lomakaksio (minimi 2 hlöä). Pakettihinta 96 €/hlö, majoitus 1 vrk + em. hintapaketin sisältö

HUHMARIN MUITA TARJOUKSIA
Ei majoittuville: sadonkorjuupäivällinen 20 €, sunnuntai-lounas 20 €, lauantai-illan tanssilippu 8 €

Perjantain iltapala 15 € (Huhmarileipä, lämmin voileipä, 150 g härän ulkofileepihvi, paahdettua leipää, sienimuhennosta, lisäkesalaatti)

Lauantain iltapala 7 € ns. retkieväs (täytetty savujuustorieska, savukala, smetana, suolakurkku)

Saunajooga 8 €/hlö, minimi 12 henkilöä/ryhmä

ILMOITTAUTUMINEN
* Majoitus- ja ruokailupaketit suoraan Lomakeskus Huhmariin **5.8.2018 mennessä**, maksut paikan päällä.

* Osanottomaksu 10 €, maksu käteisellä Huhmarissa.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen 5.8.2018 mennessä:
Onni Voutilainen, puh. 050 365 6138,
email: onskiv@suomi24.fi.
ILMOITTELE
- saunajoogaan osallistumisesta
- tarvitsetko kuljetusta Joensuun rautatieasemalta (pikkubussin kyydin hinta n. 10 €/hlö)
Lähtö pe klo 18. Sama kuljetus myös Huhmarista rautatieasemalle tapahtuman päätyttyä.

Odotamme innolla tunturilatulaisten upeaa joukkoa Huhmarisvaaran ja Höytiäisen syksyisen kauniisiin maisemiin!

”Kauneimmissakaan unissaan ei ihminen ole voinut keksiä kauniimpaa kuin luonto”
Lamartine

Kumpelaiset

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2018

SUSIKYRÖ
VANHA KÄMPPÄ 14/14
2.6.–9.6. Kuokte
16.6.–24.6. Kämppätalkoot
6.7.–7.7. Geatki
5.8.–7.8. Njalla
8.9.–15.9. Okta (10/14)
15.9.–22.9. Geatki
Muita varauksia
24.6.–1.7. (6/14)

SUSI-OSKARI 5/5
6.7.–7.7. Geatki

SUSI-TALAS 10/10
2.6.–9.6. Kämppätalkoot
8.9.–15.9. Logi

SUSI-KIISA 8/8
2.6.–9.6. Vihtta
9.6.–16.6. Kämppätalkoot
22.9.–29.9. Owla
Muita varauksia
16.6.–21.6. (4/8)
21.7.–28.7. (8/8)
19.8.–28.8. (3/8)

PETIPAIKKA-VARAUKSIA 2019

SUSI-KIISA 8/8
6.4.–13.4. Geatki

Varaukset voi tehdä osoitteeseen varaustenhoitaja@tunturilatu.fi

Varausohjeet, maksutiedot yms. löytyy nettisivuilta: www.tunturilatu.fi -> jäsenille -> Lapin kämpät

NAUTI KAUHOITTAVASTA TUNNELMASTA, VARAA LAATUVIIKKO AIHKISTA!

Vuonna 2018 varattuja viikkoja ovat 24, 25, 27, 37 ja 38.

Vuorokausimaksu 30,00 €/koko mökki.

Varaukset Aulikki Kuukkanen 040 577 4100 tai aulikki.kuukkanen@tunturilatu.fi

PÄIVÄREPPU-VAELLUS KAIKENIKÄISILLE

Tunturikerho Njeallje järjestää päiväreppu-vaelluksen **Pieksämäellä upeissa Partaharjun maisemissa 17.–19.8.2018**

Majoittuminen ja ilmoittautuminen perjantaina klo 18 tai lauantaina klo 8 alkaen. Perjantaina saatavana iltapalaa. Lauantaina pääset tutustumaan uuteen ja uusittuun Vedenjakaja Reitistöön erimittaisilla vaelluksilla valintasi mukaan. Päivällinen takkatulilla Hollituvalla. Lisäksi lauantaina saunomista ja mukavaa yhdessä oloa. Sunnuntaina aamiaisen jälkeen lyhyt retki ja lounaan jälkeen kotiinlähtö.

Majoittuminen Partaharjun Toimintakeskuksessa
HINNASTO:
Majoitus Harjuhovissa 2 hh + aamupala 40 euroa/hlö
Majoitus Harjuhovissa 1 hh + aamupala 65 euroa/hlö
Majoitus erähenkisesti pihamökeissä 25 euroa/hlö

Perjantain iltapala 5 euroa
aamupala erikseen 7,50 euroa
päivällinen lauantai 12 euroa
retkievät lauantaille 8,50 euroa
keittolounas su 8 euroa

Ilmoittaumismaksu 10 euroa.
Ilmoittauminen helena.oranen@gmail.com
p. 040 532 3104. Ilmoitautumisen yhteydessä (15.7. mennessä) kerro minkälaisen palvelupaketin haluat.

www.partaharju.info
http://sport.pieksamaki.fi/vjr/

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO 2/2018

30.6. **Perämeren kansallispuistoretkipäivä** (Owla)
Ilm. 8.6. menn. Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

7.–14.7 **Tunturikasvikurssi Kilpisjärvella** (Owla)
Ilm. 1.6. menn. Aino Hämäläinen 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi tai Pirjo Hakala 050 448 0700, pirjo.hakala@helsinki.fi

27.7.–5.8. **Kesävaellus Padjelantaan** (Owla)
Ilm. 20.6. menn. Aino Hämäläinen 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi tai Ritva Virrankari 044 530 1606, rullalotta@gmail.com

4.8. **Päiväretki, Särkiselän luontokeskus, Outokumpu** (Kumpe)
Tied. Meeri Näätänen 040 067 4081, meeri.k.naatanen@telemail.fi

15.–19.8. **Saamelaisten kansanmusiikkifestivaali, Inari**
(Tunturiladun saamelaistoimikunta)
Kts. ilmoitukset seur. TL-lehdistä.
Lisätiedot: Johanna Nevalainen 050 331 7876, johanna.nevalainen.1@luukku.com tai Jouko Koivu 045 112 4712, jouko.koivu@kotinet.com

17. –19.8. **Tunturiladun päiväreppuvaellus Partaharjulla** (Njeallje)
Kts. erill. ilmoitus. Lisätiedot: Helena Oranen helena.oranen@gmail.com

18.8. **Kävelyä Tervareitillä** (Owla)
Ilm. 16.8. menn. Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

19.–25.8. **Vaellus Lemmenjoella** (Kumpe).
Ijahis idja festivaalin jälkeen Lemmenjoelle.
Tied. Jouko Koivu 045 112 4712, jouko.koivu@kotinet.com

23.–26.8. **Retki Ahvenanmaan Kökarin saarelle** (Owla)
Ilm. 30.7. menn. Raisa Tanner, Saaristopolku Oy 050 516 8901, saaristopolku@gmail.com tai Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

2.–9.9. **Ruskaviikko Kilpisjärvellä** (Owla)
Ilm. 1.8. menn. Aino Hämäläinen 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi

15.–20.9 **Vakkotavare - Teusajaure vaellus Kungsleden** (Owla)
Ilm. 1.9. menn. Pasi Nurmikumpu 040 734 7394, nurmipas@gmail.com tai Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

15.–22.9. **Ruskaviikko ja -vaellus Ylläksellä** (Kumpe)
Majoitus Sevent Fjell -hostellissa. Tied. ja ilm. Meeri Näätänen 040 067 4081, meeri.k.naatanen@telemail.fi
Vaellus Ylläksen ympäristössä. Ensimmäinen ja viimeinen yö Sevent Fjell -hostellissa.
Tied. ja ilm. Jouko Koivu 045 112 4712, jouko.koivu@kotinet.com

22.–29.9. **Owlan syyskerhoviikko Susi-Kiisalla** (Owla)
Ilm. 14.9. menn. Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

28.–29.9. **24 tunnin vaellus Patvinsuon alueella** (Kumpe)
Yhdessä Joensuun Ladun ja Niittylahden Opiston eräopasopiskelijoiden kanssa. Tied. Onni Voutilainen 050 365 6138, onskiv@suomi24.fi

14.10. **Päiväretki Enoon Harpatin poluille** (Kumpe)
Tied. Pirjo Kukkonen 041 430 4430, kukkonen.pirjo@gmail.com

20.–27.10. **Römppävaellus kolmen valtakunnan tuntureille** (Owla)
Ilm. 10.9. menn. Aino Hämäläinen 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi tai Mirja Savolainen 050 369 9176, mirjatsavolainen@gmail.com

2.–6.11. **”Putousten kierros” -kuvausretki Ruotsin Lappiin** (Owla)
Ilm. 15.10. menn. Pasi Nurmikumpu 040 734 7394, nurmipas@gmail.com tai Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

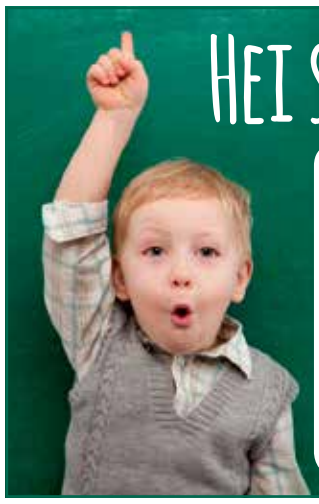

TUNTURILATU-LEHDEN 3/2018 RETKIMUISTIOON JULKAISTAVAKSI TARKOITETTU AINEISTO TULEE TOIMITTAA VIIMEISTÄÄN 10.8.2018 OSOITTEELLA REKOMATTI@GMAIL.COM

Nettijulkaisua varten toivotaan lyhentämätöntä ilmoitustekstiä.
Ilmoituksen vähimmäistiedot (Tunturiladun ja Suomen Ladun nettikalenterit):
- alkamis- ja päättymisajankohta
- viimeinen ilmoittautumispäivä
- kokoontumispaikka (osoite)
- yhteyshenkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero

HUOM. TAPAHTUMAT LÖYTYVÄT MYÖS TUNTURILADUN TAPAHTUMAKALENTERISTA, JOHON TEHDÄÄN PÄIVITYKSIÄ MYÖS LEHDEN ILMESTYMISAJANKOHTIEN VÄLILLÄ!

Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille. Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on ”omat polut” retkikohteen suunnassa.

HEI SINÄ NUMERONIKKARI!

Nyt sinulle on tarjolla Tunturiladun **rahastonhoitajan** tehtävät. Työt voit aloittaa vaikka heti.

Tehtäviisi kuuluu juoksevien raha-asioiden hoito ja ensi vuoden alussa myös kirjanpito. Kirjanpito voidaan siirtää myös tilitoimistolle hoidettavaksi.

Jäsentuotteiden myynti kuuluu myös tehtäviisi sekä muut mahdolliset johtokunnan antamat tehtävät. Rahastonhoitajalla on mahdollisuus osallistua Tunturiladun johtokunnan kokouksiin.

JOS KIINNOSTUIT, OTA YHTEYTTÄ
Tunturiladun puheenjohtajaan Tuula Forströmiin,
puh. 040 718 1642 tai tuula.forstrom@tunturilatu.fi

Onko kerhollanne tarvetta verkkosivu-koulutukseen?

Ovatko kerhojen kotisivujen yhteystiedot, tapahtumat, kuvat ajan tasalla?

Jos tarvetta, voisin vaikka kerhovierailun merkeissä opastaa. Syys- ja kevätpäivillä edelleen annetaan myös opetusta.

JOS INNOSTUIT TÄSTÄ
otapa yhteys minuun ja sovitaan ajankohta
Tuula Forström, tuula.forstrom@tunturilatu.fi,
puh. 040 718 1642.

Tunturiladun saamelaistoimikunnan järjestämä retki

Inariin Ijahis idja festivaaleille ke-su 15.–19.8.2018

Saamelaismusiikin festivaalipäivät 17.–19.8.2018

MATKA:
Tehdään omilla autoilla. Kimppakyydit maksetaan autokunnittain.

MAJOITUS:
Inarin kalakenttä, Sarviniementie 176 C, Inari. Festivaalipaikalle n. 2,5 km. Varattu 2 taloa / 8 + 5 hlöä. Hyvätasoiset mökit Inarijärven rannalla. Mökeissä minikeittiö ja kylpyhuone. Omat liinavaatteet ja pyyhkeet mukaan. Soutuvene kuuluu hintaan. Siivous tehtävä lähdettäessä.

HINTA:
MAJOITUS: 85-110 € / henkilö / 4 yötä (riippuu henkilömäärästä).
FESTIVAALIPASSI: Sisältää perjantai-illan konsertit ja lauantaina kaiken ohjelman festivaalialueella ja auditoriossa. Hinta alkaen 25 €; ennakkomyynti alkaa kesällä.
KYYDIT: Kimppakyydit ja hinta sovitaan kuljettajan kanssa

OHJELMA:
KESKIVIIKKO:
Meno Inariin ja majoittuminen
TORSTAI:
Patikkaretki Otsamotunturille (18 km) tai halukkaille Ukonsaari-risteily 2,5 tuntia.
PERJANTAI:
ap. patikkaretki Inarin poluilla n. 7 km. Ip. ja ilta: IJAHIS IDJA.
LAUANTAI:
Myöh. ilmoitettava retki ap, ip ja ilta: IJAHIS IDJA.
SUNNUNTAI:
Kotimatkalle tai Lemmenjoen vaellukselle (19.–25.8.). Ks. Tunturilatu-lehden toimintakalenteri tai Tunturikerho Kumpen kotisivuilta.

Aikataulun puitteissa tutustumme myös mm. Saamelaiskulttuurikeskus Sajokseen ja saamelaiskäsityömyymälä Samekkiin.
Patikkaretket vetää Jouko Koivu. Retkiaikatauluun tarvittaessa sään aih. muutoksia.
Ohjelma on jokaiselle vapaaehtoinen ja kukin voi myös tehdä itselleen mieleisen oman päiväohjelman.

ILMOITTAUTUMINEN:
Sitovat ilmoittautumiset (sähköpostiosoite ja puh.) **10.7. mennessä** johanna.nevalainen.1@luukku.com tai 050 331 7876. Retkikirje maksutietoineen ja ohjeineen postitetaan heti ilm. ajan loputtua sähköpostilla.
Jos tulee peruutus ennen 25.7., palautamme maksun kokonaisuudessaan. Tämän jälkeen tehtyä peruutusta ilman pätevää syytä majoitusmaksua ei palauteta.

TÄYDENKUUN KESÄPÄIVÄT HANKONIEMEN KAINALOSSA 27.–29.7.2018

Kavtsi järjestää Tunturiladun kesäpäivät 2018 kurssikeskus HÖGSANDISSA Lappohjassa (www.hogsand.bvif.fi).

Luvassa on lähes kilometrin pituinen hiekkaranta, minne täysikuu paistaa (toivottavasti) perjantai-iltana.
Högsandiin on matkaa Helsingistä noin 125 km.
Julkisillakin pääsee hyvin.

OHJELMA

PERJANTAI 27.7.

16– Tutustuminen Uddskatanin luontopolkuun Hankoniemen kärjessä (luontoon.fi sivuilla – Uddskatan) sekä Hangon lintuasemaan.
Alueella harvinaista merenrantakasvistoa sekä Hangon lintuasema. Kokoontuminen klo 16 Hangon vapaasataman pysäköintialueella, Vapaasatamantie 1. Järjestämme sinne tarvittaessa kuljetuksen Högsandista. Yhteyshenkilö: marita.maula@tunturilatu.fi

18–21 Ilmoittautuminen ja majoittuminen

19–21 Iltapala

LAUANTAI 28.7.

8–9.30 Aamupala

10.00 Avajaiset ja lipunnosto

10.30 Siirtyminen venesatamaan kävellen (15-20 min). Tarvittaessa satamaan pääsee myös autolla.

11.00 Lähtö veneretkelle Tammisaaren kansallispuiston Älgö-saareen (lisämaksu 10-15 € riippuen osallistujamäärästä), tutustuminen saareen, luontopolku ja paikallista savukalaa saa ostaa suoraan kalastajalta. 50 ensimmäiseksi ilmoittautunutta pääsee mukaan.

16.00 Päivällinen

17.00 Koulutus Tunturiladun nettisivujen käytöstä

17.00 Saunat naisille ja miehille

19.00 Iltapala, iltanuotio, iltaohjelmaa, laulua kuutamolle

SUNNUNTAI 29.7.

8–9 Aamupala

9.15 Aamun avaus, jonka jälkeen siirtyminen autoilla museolle. Suositaan kimppakyytiä!

10–12 Tutustuminen Hangon Rintamamuseoon (pieni sisäänpääsymaksu), mikä sijaitsee autenttisella taistelupaikalla.

12.30 Lipunlasku, kesäpäivien päätös

12.45– Keittolounas

HINNAT

Paketit majoituksella 2-4 hengen huoneissa sisältää ruokailut ja liinavaatteet, WC ja suihkut käytävässä

1. PE – SU 125,00 €

2. LA – SU 80,00 € (ei la aamiaista)

Paketit sisältäen asuntovaunu/-autopaikka/telttapaikan sekä ruokailut. Asuntovaunuille/-autoille ei ole sähkötolppapaikkaa, mutta parkkialueella saa yöpyä.

4. PE – SU 75,00 €

5. LA – SU 60,00 € (ei la aamiaista)

Paketti ilman majoitusta

3. LA päivä 40,00 € (ei aamiaista)

ILMOITTAUTUMINEN

Osallistumismaksu 15 €. Kaikki varaukset: Maria Sederlöf/Kavtsi. Sähköposti maria.sederlof@elisanet.fi, puh. 040 725 8469.

Ilmoittautumisen yhteydessä tarvitaan seuraavat tiedot:
minkä paketin otat, osallistutko saariretkelle, osallistutko Rintamamuseoretkelle. Lähdetkö Uddskatan luonntoretkelle? Muista myös ilmoittaa mahdolliset ruokarajoitukset ja allergiat. Varaukset ovat sitovia viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen. Majoittumis- ja ruokailumaksut maksetaan Kavtsin tilille varauksen mukaisesti viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä.

Ilmoittautumiset ja maksut 20.6.2018 mennessä Kavtsin tilille FI53 1244 3500 0628 21, Viestikenttään osallistujan nimi ja paketin numero.

TERVETULOA!

Skottilaista säätä, sataa ja paistaa.

Isle of Skye

Kaikki Skotlannista yhdellä saarella

Jessica Brockmolen bestsellerissä Letters from Skye (Kirjeitä saarelta, Bazar 2015, suom. Marja Helanen) syrjäisellä Skotlannin saarella asuva runoilija päätyy kirjeenvaihtoon amerikkalaisen lukijansa kanssa, kunnes ensimmäinen maailmansota ensin yhdistää ja sitten erottaa heidät.

Tämän päivän Skye on elämysmatkailukohde täynnä omalaatuisia luonnonnähtävyyksiä, autioita merenrantoja, hiljaisia vuoristolaaksoja ja vaeltajan vapautta. Skyellä voi nähdä kaikki Skotlannille tyypilliset maisemat: ylämaanummet, valtamereen putoavat rantakalliot, yllättävän jylhät vuoret ja koirien paimentamat lammaslaumat. Asutus on ripoteltuna tienvarsien pikkukyliksi, ainoastaan keskuspaikka Portreeta voi sanoa kaupungiksi.

Rakennustyyli on persoonallinen ja perinteitä kunnioittava, ja ihmiset ystävällisiä ja välittömiä.

Retkeilijälle Skye on aarreaitta. Skotlannissa on jokamiehenoikeudet, kulkeminen on vapaata ja leiriytyminen sallittua. Tämä rajoitusten puuttuminen näkyy olemattomina reittimerkintöinä, täällä pitää osata pysyä polulla omin avuin. Jos kykenet vaeltamaan avotunturissa, pärjäät Skotlannissakin.

Säärintamat tulevat Atlantilta esteettä, joten voimakkaaseen tuuleen ja sateeseen on syytä varautua. Keli vaihtuu täällä auringosta raekuuroon ja takaisin heti kun silmä välttää.

Nettisivusto www.walkhighlands.co.uk/skye esittelee todella seikkaperäisesti Skyen retkeilymahdollisuuksia, tunnin, parin kevyistä iltakävelyistä koko saaren läpäisevään 120 kilometrin pituiseen Skye Trail –vaellusreittiin.

Reiteistä on annettu tavanomaisen vaikeusasteen lisäksi Bog factor, joka kuvaa reitin märkyyttä. Skotlannin ylämaathan ovat suoperäistä maastoa. Sellainenkin tuli koettua, että sadepäivien jäljiltä litimärkä maa valutti vedet poluille, jotka virtasivat vuolaina puroina… Vedenpitävät varrelliset retkeilykengät on täällä mukava juttu!

Totuus on tarua ihmeellisempää, vaikka satujen saarella ollaankin: The Old Man of Storr on 50 metriä korkea!

Kotimaan monipuolisiin maastoihin tottuneelle kolme vaikeusastetta voi pitää täysin kuljettavissa olevana, ykköstaso on tietä ja kakkonen helppoa polkua. Nelonen sisältää jyrkempiä osuuksia ja viitostaso vaativia vuorenhuippuja. Britannian lähes kaikki vuoristotaitoja vaativat huiput sijaitsevat Skyella.

2–3 luokan reiteistä löytyy todella nautittavia kävelyjä korkeilla rantakallioilla sekä lähes alppimaisia vuoristolaaksoja. Kaikilla reiteillä pääsee nauttimaan huikeista maisemista, ellei hernerokkasumu tule estämään näkyvyyttä.

Kaikkein suosituimmat retkikohteet keräävät ihmismassoja. The Old Man of Storr, Quiraing (lausutaan gäräng) ja Fairy Glen ovatkin näkemisen arvoisia, epätodellisen oloisia paikkoja, joissa paikallisten maahisten eli fairy folkin läsnäolon aistii.

Mutta yhtälailla kannattaa varata aikaa omiin tutkimusretkiin, jolloin pääset nauttimaan unohtumattomista hetkistä ilman turistilaumoja ja ilmassa surisevia droneja.

Veneretkelle kannattaa lähteä ilman muuta. Paljon mainostettu kyyti Elgolista Loch Coruiskin vuoristojärvelle tarjoaa paitsi mahdollisuuden nähdä hylkeitä ynnä muuta merielämää, se myös avaa käyttöön erilaisia vaellusreittivaihtoehtoja. Walkhighlandsin reittejä yhdistelemällä saa saaresta vielä enemmän irti.

Skyelle matkustetaan bussilla, saarelle on maantiesilta. Moni valitsee kulkuneuvokseen vuokra-auton. Totta onkin, että kaikkiin nähtävyyksiin ei julkisilla pääse, ja tienvarren maisemia voi sitten pysähtyä ihailemaan kun siltä tuntuu.

Autoilu Skyella ei ole mitään lastenleikkiä: vasemmanpuoleinen liikenne vaatii totuttelua varsinkin yksikaistaisilla pikkuteillä, joita pitkin paikalliset kaahaavat sata lasissa ja turistiautot sekoilevat muuten.

Atlantin aaltojen yläpuolella.

Me käytimme saarella paikallisbusseja, joita opimme hyödyntämään varsin hyvin. Taksit ovat nopeita ja suhteellisen edullisia.

Majoitustarjontaa Skyella on runsaasti, varsinkin bed&breakfast-paikkoja. Palvelu on ystävällistä ja asiakaslähtöistä, turistista pidetään huolta.

Majoitus kannattaa varata hyvissä ajoin, sillä lähellä palveluja sijaitsevat paikat täyttyvät matkailijoista ympäri vuoden.

Veikkolan Vaeltaja